

**MOTIEJUS KAZIMIERAS
SARBIEVIJUS.
ASMENYBĖ. KŪRYBOS
BRUOŽAI.**

**Mokytoja Deimantė
Rutkauskaitė**

PAGRINDINIAI FAKTAI. BIOGRAFIJA.

- Vienas žymiausių lotyniškai rašiusių XVII a. Europos poetų.
- Gimė mozūrų bajorų šeimoje Sarbievo kaime, Lenkijoje.
- Didžiąją gyvenimo dalį praleido LDK.
- 17 metų tapo Lietuvos Jėzuitų auklėtiniu.
- Studijavo Vilniuje, Braunsberge (tuometėje Prūsijos karalystėje), Romoje.
- Vilniaus universiteto profesorius.
- Pripažintas popiežiaus Urbono VIII.
- Šlove prilygo Dantei ir Petrarkai.
- Puikus literatūros teoretikas, parašęs knygą „Apie aštrų ir šmaikštų stilių“ („De acuto et arguto“) ir talentingas pamokslininkas.
- 1635 m tapo valdovo Vladislavo Vazos rūmų pamokslininku ir gyveno kartu su karaliumi Krokuvoje, Varšuvoje ir Vilniuje.
- Pasaulyje vadintas „Krikščionių Horacijumi“ „Sarmatų Horacijumi“, tiesiog Kazimieru, o LDK – „Lietuvos Horacijumi“.
- Mirė Varšuvoje sakydamas pamokslą. Krito ištiktas širdies smūgio.

PAGRINDINIAI FAKTAI. KŪRYBA.

M. K. Sarbievijui didžiulę įtaką padarė du dalykai:

A) Krikščionybė;

B) Stoikų filosofija.

Aktualu tai, kad abiejų pasaulėžiūros pagrindas yra DORYBĖ. Stoikų filosofija siūlo žmogui, atsidūrusiam ribinėje situacijoje, elgtis santūriai.

Stoikų moralės principai – saiko, kuklumo, orumo, nuolankumo tam, ko negali pakeisti, laikymasis.

Saikas – viena svarbiausių dorybių M. K. Sarbievijaus kūryboje.

Jis reikalingas tam, kad žmogus, nesaikingai, nesantūriai elgdamasis, negriautų dieviškosios pasaulio tvarkos, neardytų vidinės harmonijos.

M. K. SARBIEVIJAUS POEZIJOJE SIŪLOMA:

1. SAIKINGAI DŽIAUGTIS GREITAI
PRAEINANČIAIS MATERIALIAIS DALYKAIS
(„KRISPUI LEVINIJUI“),
2. ĮTEMPTĄ MOKSLĄ KAITALIOTI SU
POILSIO VALANDOMIS
(„PAULIUI KOZLOVIJUI“),
3. SAIKINGAI GEDĖTI
(„PUBLIJUI MUNACIJUI“).

M. K. SARBIEVIJAUS KŪRYBOS TARPSNIAI

ANKSTYVASIS

Iki studijų Romoje

Panegirikos, proginiai
kūrinėliai, pirmosios
odės.

VIDURINIS

Studijos Romoje

Viešas poezijos
skaitymas. Poezijos
rinkinys "Trys lyrikos
eilėraščių knygos".

TREČIASIS

Grįžus iš Romos

Dėmesys
dėstytojavimui.

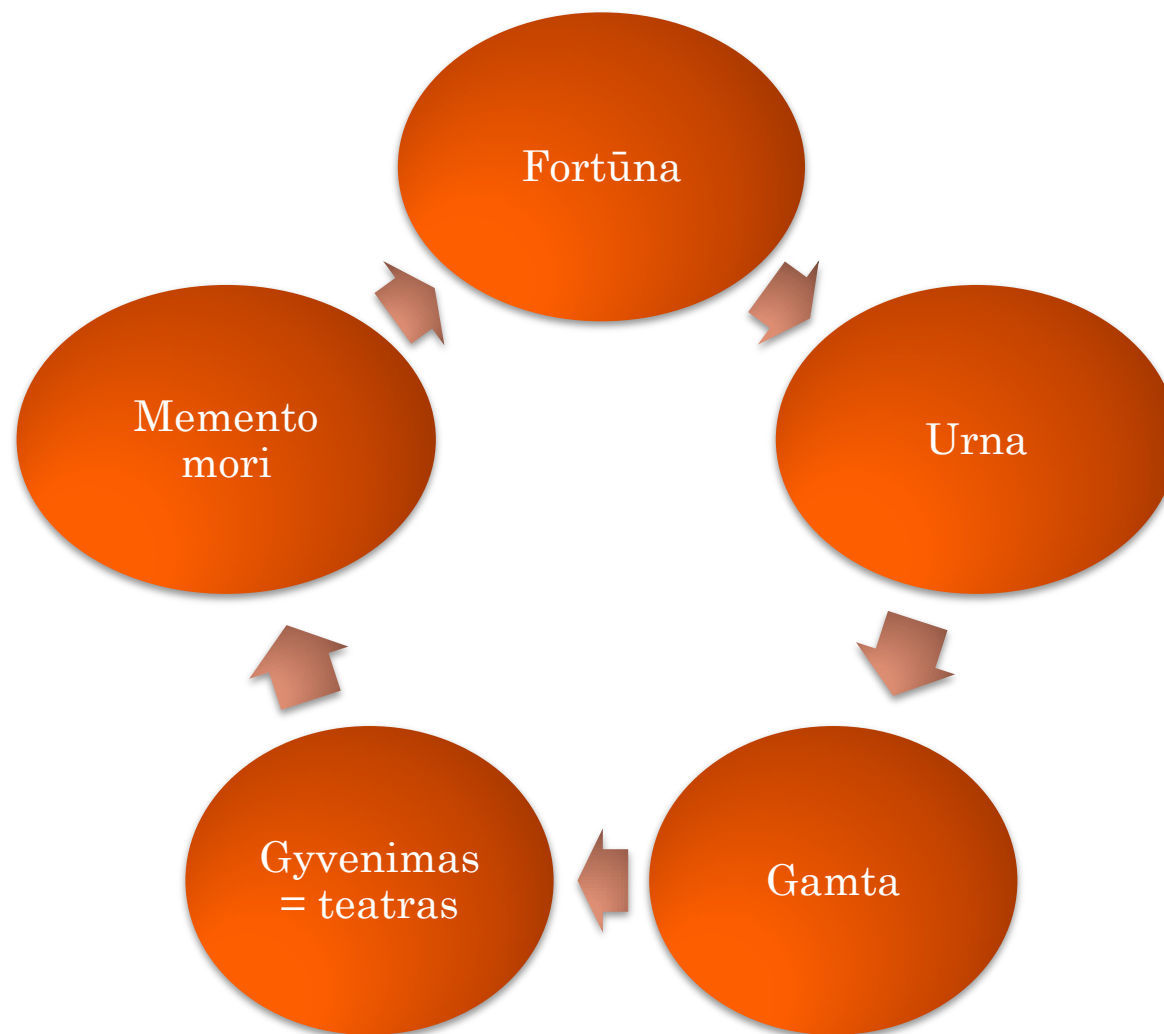

DAR ŠIEK TIEK FAKTŲ APIE POEZIJĄ...

- 1. Poezija neabejotinai yra Lietuvos Baroko poezijos meninio meistriškumo viršūnė.**
- 2. Eilėraščiai išvertsi į anglų, prancūzų, lietuvių, vokiečių ir kt. kalbas.**
- 3. Antika, Biblija ir XVIII a Lietuvos bei Europos tikrovė buvo svarbiausi poezijos šaltiniai.**
- 4. Pasaulis kūryboje – teatro scena, o žmogaus gyvenimas – aktoriaus vaidyba.**
- 5. Eilėraščių erdvė – nauja ir netikėta: pasaulis matomas iš paukščio skrydžio, nuo Pegaso nugaros, sapno, vizijų, regėjimų tikrovė.**

BAROKAS M. K. SARBIEVIJAUS KŪRYBOJE

IR DAR ŠIS TAS...

Teorinėje knygoje “Apie aštrų ir šmaikštų stilių” aptaria naują BAROKO poezijos stilių.

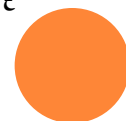
Pagrindiniai šio stiliaus bruožai – metaforiškas, mįslingas kalbėjimas ir konceptų* vartojimas.

**kūrinio konstravimo principai pagrįsti analogijomis ir kontrastais.*

M. K. SARBIEVIJAUS ĮAMŽINIMAS

1919 m. VU kiemui suteiktas žymiausio jėzuitų Universiteto žmogaus, retoriko ir poeto Motiejaus Kazimiero Sarbievijaus vardas. Šiuo metu Sarbievijaus kiemas – mėgstama studentų susibūrimo vieta. Čia jau daug metų iškilmingai ir labai išradingai fontane krikštijami universiteto pirmakursiai filologai, vyksta daug linksmų studentiškų švenčių, Poezijos pavasario vakarai.

O DABAR PADIRBĖKITE JŪS...

1. **Kodėl M. K. Sarbievijus greitai pritapo Lietuvoje?**
2. **Kaip vertinama ankstyvoji M. K. Sarbievijaus kūryba?**
3. **Kokio pobūdžio buvo pirmieji M. K. Sarbievijaus kūriniai?**
4. **Kokius trūkumus kritiškai išvelgia panegirikose?**
5. **Kokiems žymiems autoriams prilyginamas M. K. Sarbievijus?**
6. **Kokia kalba rašė M. K. Sarbievijus?**
7. **Kas sieja M. K. Sarbievijų su Rubensu ?**
8. **Koks poetas buvo M. K. Sarbievijaus idealas?**
9. **Kodėl M. K. Sarbievijus vadinamas Krikščioniškuoju Horacijumi?**

PASITIKRINKITE...

1. Nes gimė Lenkijos Šiaurėje, Mozūrijos regione. Net patys lenkai šį kraštą laikė šaltu, pelkėtu, mažai civilizuotu kraštu.
2. Literatūrinis požiūris nėra labai vertingas, tačiau įdomi ankstyvojo baroko kultūrinis aspektas – matome, kokia poezija buvo populiari tuo metu Lietuvoje.
3. Panegirikos – šlovinami kilmingi ir įtakingi veikėjai, jų šeimos.
4. Perdėtas puošnumas, pompastiškumas, puikavimasis erudicija.
5. Dantei ir Petrarkai.
6. Lotynų kalba.
7. Amsterdame išleistos rinktinės anyraštinio lapo graviūrai eskizą nupiešė šis žymus baroko epochos dailininkas.
8. Romėnų poetas Horacijus.
9. Jo įkvėpimo šaltinis – Biblija, ypač “Giesmių giesmė”, himnas dangiškajai meilei.